

καθολικοί τῆς Ἰρλανδίας οὐδέποτε ἀπεγυμνώθησαν στοιχειωδῶν τινων πολιτικῶν δικαίων ἢ μετοχή εἰς τὰ ὀρωτικά δικαστήρια, ἢ ἐλευθερία τοῦ τύπου, τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι, ἢ εὐθύνη τῶν δημοσίων λειτουργῶν, ἢ ἀτομικὴ ἀσφάλεια, ἦσαν ἐγγυήσεις τὰς ὁποίας ἀείποτε εἶχεν ὁ ἔσχατος τῶν καθολικῶν, ὅπως καὶ ὁ ἰσχυρώτατος διαμαρτυρόμενος. Εἶναι περιττὸν δὲ νὰ προσθέσωμεν ὅτι οὐδέποτε οὐδεμίαν τῶν ἐγγυήσεων τούτων, οὐδὲ αὐτὴν τὴν στοιχειωδεστάτην πασῶν, τὴν προσωπικὴν ἀσφάλειαν, ἠτύχησαν νὰ λάβωσιν οἱ ἐν Τουρκίᾳ Χριστιανοὶ, καὶ τοι τεσσαράκοντα παρῆλθον ἔτη ἀφ' ἧς τοσαῦται περὶ τούτου ἐδόθησαν ὑποσχέσεις ὑπὸ τῆς Υ. Πύλης εἰς τε τοὺς ὑπηκόους ἐκείνους καὶ εἰς σύμπασαν τὴν Εὐρώπην. Ὅσοι ἠμπόρουν μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας νὰ κατατροπώσωσι τοὺς Τούρκους, ὅπως οἱ κάτοικοι τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ Σέρβοι, ἐκείνοι ἀνέκτησαν τὴν ιδιότητα τοῦ ἀνθρώπου· πάντες δὲ οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ λογίζονται ὡς κτήνη ὑπὸ τῶν κατακτητῶν. Ὅπόσον διάφορος ἦτο ἡ ἐποψίς ὑπὸ τὴν ὁποίαν οἱ διαμαρτυρόμενοι ἐθεώρουν τοὺς καθολικοὺς ἐν Ἰρλανδίᾳ πολὺ πρὶν νομοθετηθῆ ἡ ἰσοπολιτεία! Τῷ 1778 ἐν κοινῇ συνελεύσει τῶν πλουσιωτέρων καὶ ἰσχυροτέρων τῆς χώρας ἐκείνης διαμαρτυρομένων, ἐψηφίσθησαν τάδε· «Ὡς ἄνθρωποι, ὡς Ἰρλανδοὶ, ὡς χριστιανοὶ καὶ ὡς διαμαρτυρόμενοι, ἀγαλλόμεθα βλέποντες μετριάζομένους τοὺς ἐν ἰσχύϊ ποινικοὺς κατὰ τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν καθολικῶν νόμους, καὶ προσδοκῶμεν ὅτι τὸ Κοινοβούλιον θέλει ἐπιψηφίσει τὰ βέλτιστα ὑπὲρ τῆς ἐνότητος καὶ τῆς εὐημερίας τῆς Ἰρλανδίας.» Ἐννοεῖται ὅτι τοιοῦτό τι οὐδέποτε ἠκούσθη ἐν Τουρκίᾳ. Ἐνὶ λόγῳ ἐν Ἰρλανδίᾳ διαμαρτυρόμενοι καὶ καθολικοὶ ἐλάλουν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ ἀπετέλουν τὴν αὐτὴν κοινωνίαν· τούτου ἕνεκα προήγγισαν ἐξ ἀρχῆς πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀπετέλεσαν ἐπὶ τέλους ἔθνος ἕν. Ἐν Τουρκίᾳ τ' ἀνάπαλιν μωαμεθανοὶ καὶ χριστιανοὶ ἐλάλησαν ἐκάτεροι ἀείποτε ἰδίαν γλῶσσαν καὶ ἀπήρτισαν ἐκάτεροι ἀείποτε ἰδίαν κοινωνίαν. Τούτου δ' ἕνεκα ἀδύνατον ἀπέβη νὰ προσεγγίσωσι πρὸς ἀλλήλους καὶ ν' ἀποτελέσωσιν ἔθνος ἕν. Καὶ ἐκ τούτου καθίσταται ἐναυτῶ πρόδηλον ὅποσον μάταιαι εἶναι αἱ ἐλπίδες τὰς ὁποίας τρέφει ἔτι ἡ ἐσπερία Εὐρώπη, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων πραγματικὴ εἰς τοὺς χριστιανοὺς ἰσοπολιτεία. Δὲν ὑπάρχει ὑπόσχεσις, δὲ ὑπάρχει θέλησις τοῦ Σουλτάνου ἰκανὴ νὰ κατισχύσῃ τῶν δοξασίων καὶ τῶν ἔξωθεν ὅσας ἐμποιοῦσιν εἰς τὸν μουσουλμανικὸν λαὸν τὸ θρήσκευμα αὐτοῦ καὶ ἡ μακραίων κυριαρχία.

Ὁ μόνος δυνατὸς διαλλαγῆς τρόπος ἦτο ἡ δολοχερῆς ἀπορρόφησης τῶν κατακτηθέντων ὑπὸ τῶν κατακτητῶν· καὶ τῶντι οἱ Τούρκοι ἠγωνίσθησαν καὶ ἐπέτυχον νὰ προσελκύσωσιν οὐκ ὀ-

λίγους χριστιανούς εἴτε διὰ τῆς βίας εἴτε διὰ τῶν προνομίων, ἅτινα αὐτοδικαίως ἐνέμετο παρὰ τὸν ὀπαδὸς τοῦ Ἰσλάμ. Εἰς τοῦτο προέτρεπεν αὐτοὺς οὐ μόνον ὁ θρησκευτικὸς ζῆλος, ἀλλὰ καὶ ἕτεραί τις ἀνάγκη. Οἱ Τούρκοι οἱ ἐν τῇ ἸΕ' ἐκατονταετηρίδι κατακτήσαντες τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἰδρύσαντες τὸ ἐν Εὐρώπῃ τουρκικὸν κράτος, ἦτοι οἱ Ὀσμανίδαι ἰδίως λεγόμενοι Τούρκοι, ἦσαν εὐαριθμότατοι, ὅτε τὸ πρῶτον περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΓ' ἐκατονταετηρίδος κατεστάθησαν ἐν Βιθυνίᾳ. Οἱ δὲ Σελτσουκίδαι, οἵτινες εἶχον πρὸ αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ΙΒ' ἐκατονταετηρίδος, καταλάβει μέγα τῆς μικρᾶς Ἀσίας μέρος, καὶ ἐβάλε οὕτως ἢ ἄλλως τὸ θρήσκευμα αὐτῶν εἰς οὐκ ὀλίγους τῶν ἰθαγενῶν, ἀπέβησαν μετ' οὐ πολὺ πολέμιοι τῶν Ὀσμανιδῶν. Οἱ τελευταῖοι λοιπὸν οὗτοι, ἠναγκασμένοι νὰ μάχωνται οὐ μόνον πρὸς τοὺς χριστιανούς τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἡμοδόξους, ἔδει νὰ πολλαπλασιάσωσι τὸν στρατὸν αὐτῶν, ἄλλον δὲ τρόπον ταχείας αὐτοῦ αὐξήσεως δὲν εἶχον εἰμὴ τὸν ἐξισλαμισμὸν τῶν χριστιανῶν, εἰς δὲ τούτου ἕνεκα ἐπεδόθησαν μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς καὶ ἐπιτηδειότητος. Καὶ ἂν τὸ σύστημα τοῦτο ἐπεδιώκετο ὀλοσχερέστερον, ἴσως ἠδύνατο νὰ εὐδοκιμήσῃ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ ἀκμῇ καὶ ὀρμῇ, καὶ νὰ ἀπαρτισθῇ οὕτως ἔθνος ἕν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, τὸ Τουρκικὸν ἔθνος, ἀφανίζομένου ἐξ αὐτῆς παντὸς ἔθνους τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀλλὰ πολλοὶ ἕτεροι λόγοι ἀπέτρεψαν τὸ ὀλέθριον τοῦτο ἀποτέλεσμα. Οἱ Τούρκοι ἦσαν τότε ἔθνος ἰδίως μὲν πρὸς πόλεμον ὀργανωμένον, ἐν εἰρήνῃ δὲ μηδὲν ἄλλο ἐπαγγελλόμενον εἰμὴ τὴν ἀεργίαν καὶ ἄνετον ἀπόλαυσιν τῶν διὰ τοῦ πολέμου κτηθέντων ἀγαθῶν. Εἶχον λοιπὸν ἀναπόδραστον ἀνάγκην ὑπηκόων ἐργαζομένων καὶ φορολογουμένων· τοιοῦτοι δὲ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἦναι εἰμὴ οἱ χριστιανοὶ. Πλὴν τούτου οἱ Ὀσμανίδαι ἐπέσβευσαν, ὅτι ἡ μουσουλμανικὴ θρησκοληψία εἶναι ἰσχυροτάτη, μάλιστα παρὰ τοῖς νεοφύτοις, ἐξασθενοῦσα βαθμηδὸν παρὰ τοῖς ἀπογόνους αὐτῶν. Ὅθεν ὁ περιοδικός, οὐχὶ δὲ ἀθρόος, ἐξισλαμισμὸς τῶν χριστιανῶν παρεῖχε πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τοὺς μουσουλμάνους τὸ πλεονέκτημα τοῦ νὰ ὑποτρέφῃ ἀπαύστως τὴν κυριοπάτην ἐκείνην ἠθικὴν τῆς κοινωνίας αὐτῶν δύναμιν. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου ὠρίσθη ἔτι ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Οὐρχάν, ὅτι ὁ στρατὸς τῶν Γενιτσαρῶν δὲν θέλει συγροτεῖται εἰμὴ ἐκ χριστιανοπαίδων ἐξισλαμισθέντων καὶ ὅτι οὐδεὶς ἐκ γενετῆς μουσουλμάνος εἶναι δεκτὸς ἐν αὐτῷ. Βραδύτερον δὲ ὁ κατακτητῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μεχμέτης Β', ἐπιτείνων ἔτι μᾶλλον τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἔθετο ἑαυτῷ καὶ εἰς τοὺς διαδόχους κατεκληρονόμησε τὸν ἀπαράβατον κανόνα, ὅτι ἅπαντα τὰ ἀνώτατα τοῦ κράτους ἀξιώματα θέλουσι δίδονται κατὰ προτίμησιν εἰς χριστιανούς προσωπικῶς ἀρνησιθρήσκους. Καὶ εἶναι